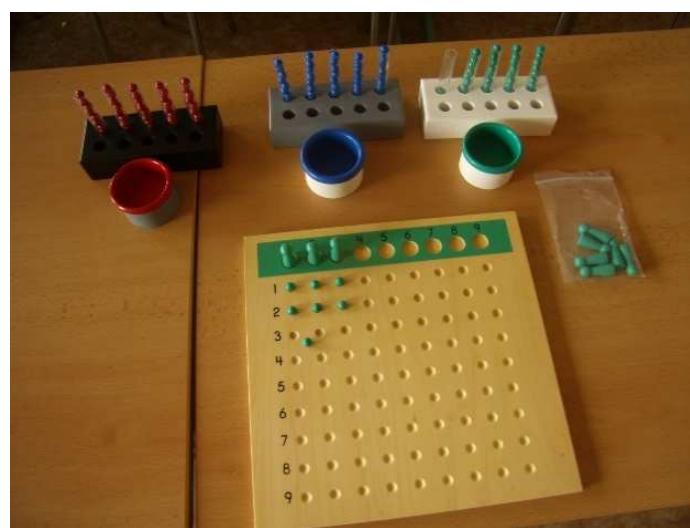

VÝUKA MATEMATIKY V CELOSTNÍM POJETÍ ČÁST 2

Irena Budínová

TABULKA NA DĚLENÍ - MONTESSORI POMŮCKA

TABULKA NA DĚLENÍ

Věkové rozpětí	6 – 12
Kognitivní cíle	Dělení jednociferným dělitelem
Psychomotorické cíle	Rozvoj jemné motoriky
Afektivní cíle	Rozvoj trpělivosti
Pojmy	Spravedlivé dělení, dělenec, dělitel, podíl, neúplný podíl, zbytek
Operace	Dělení v oboru přirozených čísel, dělení se zbytkem

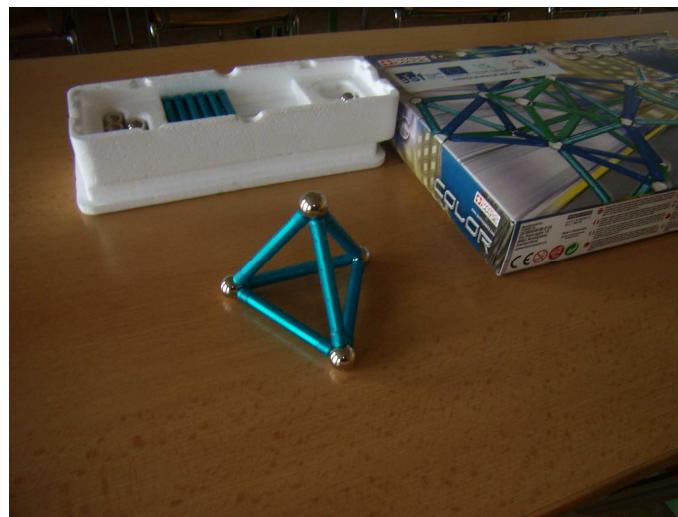
TABULKA NA DĚLENÍ

- Figurky - znázorňují dělitel.
- Kuličky - znázorňují dělenec. Jsou ve třech barvách: zelené - jednotky, modré - desítky, červené - stovky, zelené - tisíce, atd.
- Do podstavců se dají zkumavky, do každé zkumavky se vejde 10 kuliček.
- $8:2 \dots$ do zeleného řádku dáme 2 figurky, do misky odsypeme 8 kuliček. Skládáme kuličky postupně do tabulky. $8:2=4$
- $9:2=4$ zbytek 1

TABULKA NA DĚLENÍ

- ◉ 45:3... do zeleného řádku dáme 3 figurky. Do modré misky odsypeme 4 kuličky, do zelené 5 kuliček. Postupně dělíme od vyššího řádu. Vypočítáme desítky, zapíšeme mezivýsledek, uklidíme modré kuličky, pokračujeme se zelenými.
- ◉ Podle potřeby rozměňujeme mezi řády jako v bance.
- ◉ Pomocí tabulky na dělení lze později přirozeně vyvodit algoritmus písemného dělení.

GEOMAG

GEOMAG

Věkové rozpětí	3 – 15
Kognitivní cíle	Prostorová představivost, kombinační schopnosti, experimentování s magnetickými vlastnostmi
Pojmy	Těleso, pravidelné těleso, stěna, hrana, vrchol, Eulerova věta, Platónova tělesa

GEOMAG

- Děti nejprve staví tělesa podle vlastní představivosti - domečky, stany, apod.

- Učitel postupně zavádí pojmy: těleso, stěna, hrana, vrchol, čtyřstěn, jehlan, krychle, kvádr, apod.

GEOMAG

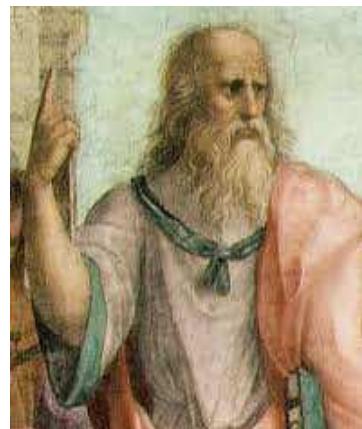
- Děti si začínají všímat vlastností mnohostěnů - počtu stěn, hran a vrcholů. Údaje si zapisují do tabulky - pro pravidelná i nepravidelná tělesa.

Těleso	Počet stěn n	Počet hran h	Počet vrcholů v	n+v-h
Čtyřstěn	4	6	4	
Šestistěn	6	10	6	
	6	12	8	
	6	9	5	

GEOMAG

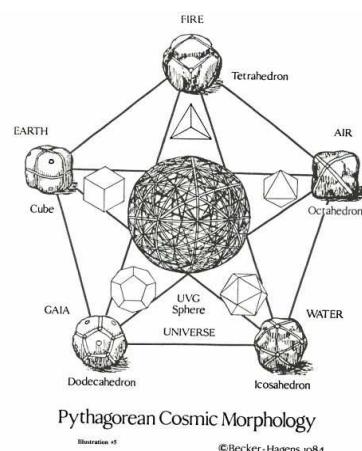
- Učitel zavede tělesa pravidelná (Platónská): Z každého vrcholu vychází stejný počet hran a všechny stěny jsou stejné pravidelné mnohoúhelníky.
- Čtyřstěn, šestistěn, osmistěn, dvanáctistěn, dvacetistěn.
- V rámci mezipředmětových vztahů se žáci mohou seznámit s Platónovou filozofií, Keplerovou představou vesmíru nebo uspořádání některých molekul či krystalů v přírodě.

PLATÓN

- Starořecký filozof
- Kolem roku 400 před naším letopočtem
- Založil Akademii
- Zajímala ho pravidelná tělesa
- Dožil se úctyhodných 80 let a zemřel uprostřed práce

PYTHAGOREJSKÁ PŘEDSTAVA USPOŘÁDÁNÍ VESMÍRU

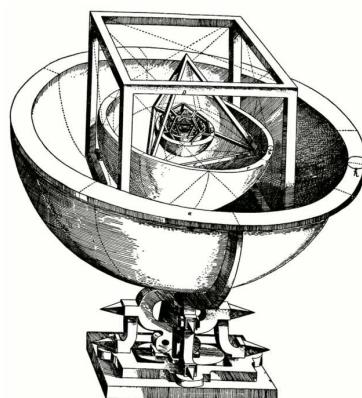
- Platón věřil, že geometrické uspořádání čtyř elementů (země, vzduch, oheň a voda) jsou pravidelné mnohostény (krychle, osmistěn, čtyřstěn, dvacetistěn)
- Dvanáctistěn byl spojován s Vesmírem

JOHANNES KEPLER (1571 - 1630)

- Německý matematik, astrolog a astronom
- Několik let působil na dvoře Rudolfa II., kde formuloval dva ze tří Keplerových zákonů

KEPLERŮV MODEL SLUNEČNÍ SOUSTAVY

- Pokusil se mezi šest sfér tehdy známých těles vložit pět platónských těles
- Merkur - osmistěn - Venuše - dvacetistěn - Země - dvanáctistěn - Mars - čtyřstěn - Jupiter - krychle - Saturn
- Tělesa měla představovat vzdálenost mezi jednotlivými planetami

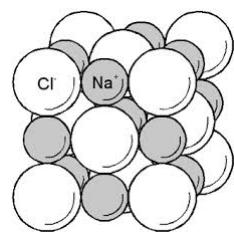
LEONHARD EULER (1707 - 1783)

- Největší matematik všech dob.
- Objevil vztah mezi počtem stěn, vrcholů a hran pro mnohostěny - Eulerova věta.

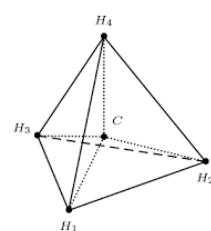

PRAVIDELNÁ TĚLESA V PŘÍRODĚ

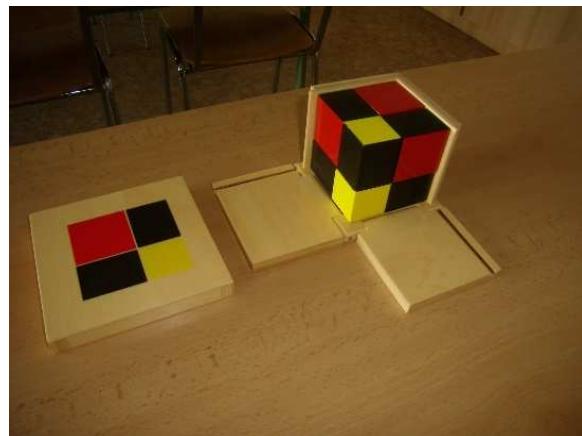
- Krystal soli

- Molekula methanu

BINOMICKÁ KRYCHLE - MONTESSORI POMŮCKA

BINOMICKÁ KRYCHLE

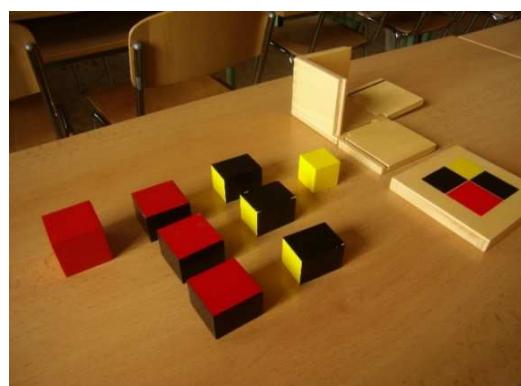
Věkové rozpětí	4 – 15
Kognitivní cíle	Prostorová představivost, algebra
Pojmy	Krychle, kvádr, čtverec, obdélník, obsah, objem, binom (dvojčlen)

BINOMICKÁ KRYCHLE

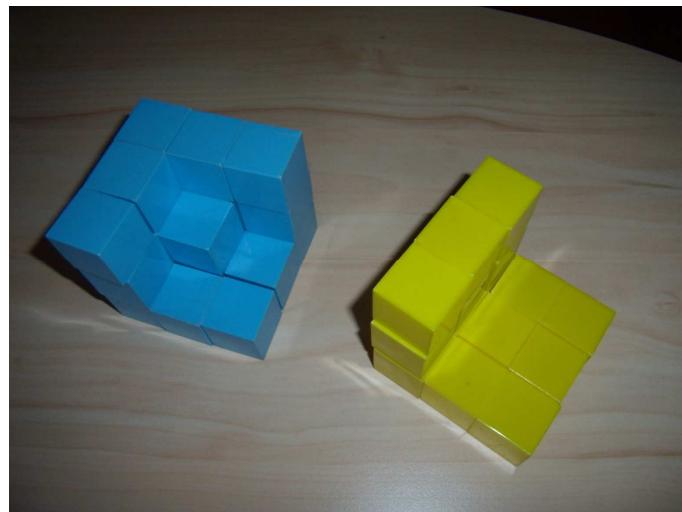
- Děti v mateřské škole krychli rozkládají a skládají. Učí se pojmenovávat tělesa (krychle, kvádr) a jejich stěny (čtverec, obdélník).
- Děti se hmatem seznamují s tělesy a rozvíjí se jejich prostorová představivost.
- V páté třídě se děti seznamují s pojmy obsah a objem. Počítají objemy jednotlivých těles binomické krychle a obsahy jejich stěn.

BINOMICKÁ KRYCHLE

- V deváté třídě žáci pomocí binomické krychle odvozují vzorce $(a+b)^2$ a $(a+b)^3$.

SOUBOR KRYCHLÍ

SOUBOR KRYCHLÍ

- Děti z krychlí staví různé stavby podle zadání nebo podle fantazie.
- Trojrozměrná tělesa převádějí do dvojrozměrné projekce.
- Trénují prostorovou představivost.

PRAKTICKÁ ČÁST